

Kůl v plotě

27.dubna 2005 Ivan Langer

Čím častěji se premiér Gross schází s politiky jiných stran a čím déle jedná, tím více si člověk musí klást otázku, o čem to vlastně jedná? Jakou vládu si přeje? Je to ta, o níž hovoří a přitom si ji nepřeje, tedy tzv. proevropská nekomunistická? Anebo ta o níž nehovoří, ale přeje si jí, tedy menšinová s podporou komunistů? Čí to bude vláda? A co bude jejím programem?

Také vlastně není jasné, co se stalo se starou vládou? Padla, či nepadla, měla, či neměla důvěru parlamentu? Kdo v ní ještě vůbec sedí, takříkajíc oběma půlkami, tedy sedí v ní a chce v ní sedět, když nejméně sedm ministrů již podalo demisi? A máme tedy vůbec vládu, nebo nemáme?

Je také třeba připomenout, že proti Grossově vládě (a teď sám váhám, jestli říci té současné nebo minulé?) hlasovali i ti, kteří v ní sedí. Protože však o vládě nehlasovali (a tím hlasovali pro) ti, kteří v ní nesedí, vláda sice důvěru nezískala, ale nedůvěra jí nebyla vyslovena. Vládu tedy máme i nemáme, důvěru má i nemá a z toho plyne závěr, že padla i nepadla.

Jakkoli toho moc nevíme, resp. možná toho víme tolik, že se až nechce věřit, že je něco takového vůbec možné, už teď můžeme konstatovat jedno. Vláda nová (staronová, stará, čert ví?) se sestavuje proto, že premiér té staré má problém.

Zásadní problém. Dobře ví, že je nedůvěryhodný, ví, že jakékoli čisté, srozumitelné a rychlé řešení by znamenalo jeho konec. A na to se má příliš rád. Svoji funkci, která je výrazem sebelásky, si pak cení víc, než je chlapské, státnické a odpovědné. Než aby uznal svoji prohru, raději obětuje důvěryhodnost celého politického systému, raději obětuje důvěru občanů v politiku jako takovou. Raději si znesváří prezidenta, politiky všech standardních stran a nakonec i ty rozumnější ve své vlastní straně. Jelikož tuší, že je to naposledy, je třeba to ještě pořádně roztočit a doufat, že je možné lavírovat až do řádných voleb.

Stanislav Gross ze všeho nejvíce připomíná jednoho předlistopadového politika, který sám sebe trefně označil souslovím „kůl v plotě“. Jmenoval se Milouš Jakeš a zůstane v našich moderních dějinách zapsán jako nejsměšnější a zároveň nejtragičtější figurka. Ještě párkrát premiér otočí svoje názory během několika hodin o 180 stupňů nebo vymyslí pár Rodů, Viků a Simkaničů a Milouš Jakeš přijde o svůj primát. Komunisty stál Jakeš pád celého systému. Jak dlouho ještě bude ČSSD podporovat člověka, který jí prokazatelně kope hrob?